

O B R A Z L O Ž E N J E

Nacrta prijedloga Odluke o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata

Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je 2009. godine Odluku o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata i 2012. godine njene izmjene i dopune („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 40/09 i 27/12) – u daljnjem tekstu: Odluka. Ovom se Odlukom utvrđuju uvjeti i kriteriji za stjecanje prava na dodjelu stipendija darovitim učenicima srednjih škola i studentima, postupak za dodjelu stipendija te prava i obveze korisnika stipendije. Sastavni dio Odluke su i Kriteriji za dobivanje stipendija, po kojima se pristupnici boduju i rangiraju. Kriteriji su izrađeni na način da postižu pravilno uspoređivanje različitih kategorija pristupnika natječaju za dodjelu stipendija te istovremeno omogućuju ostvarenje procesa odabira najboljih pristupnika odnosno dovode do potrebite diskriminativnosti valjanih prijava.

Sukladno Odluci, Grad Rijeka dodjeljuje stipendije darovitim učenicima 3. i 4. razreda srednjih škola i studentima s ciljem poticanja njihovih sposobnosti. Temeljni kriterij za odabir stipendista je darovitost - sklop osobina i ponašanja darovitog pojedinca koje mu omogućavaju postignuće natprosječnih rezultata u jednom ili više područja ljudske djelatnosti. Pristupnici natječaju za dodjelu stipendija boduju se prema uspjehu u obrazovanju, priznatim postignućima te prema mišljenju profesora-mentora i rezultatima psihologijskog testiranja. Stipendisti Grada Rijeke u daljnjem školovanju postižu vrhunske rezultate što ukazuje na valjanost osnovnih načela njihova izbora. Provođenje postupka natječaja, bodovanje i rangiranje pristupnika te druge poslove u svezi dodjele stipendija obavlja Povjerenstvo za stipendiranje darovitih učenika i studenata sastavljeno od priznatih stručnjaka afirmiranih na području visokog i srednjeg obrazovanja darovitih pojedinaca. Povjerenstvo svake godine razmatra uspješnost provedbe Odluke. Tako se i 2015. godine pristupilo razmatranju dosadašnje provedbe Odluke te se utvrdila potreba za brojnim izmjenama i dopunama pojedinih njenih dijelova. Stoga je odlučeno da se pristupi izradi nove Odluke o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata, a sve u cilju preciznijeg i jasnijeg definiranja odredbi kao i postizanja pravednijeg uspoređivanja različitih kategorija pristupnika natječaju za dodjelu stipendije.

U nastavku se po poglavljima daje obrazloženje predloženih odredaba nove Odluke o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata:

I. Opće odredbe

Članci 1. – 3. sadrže opće odredbe u kojima se navodi da se Odlukom o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata utvrđuju uvjeti i kriteriji za stjecanje prava na dodjelu stipendija darovitim učenicima srednjih škola i studentima, postupak za dodjelu stipendija te prava i obveze korisnika stipendija Grada Rijeke. Nadalje, utvrđuje se da riječi i pojmovi koji se koriste u Odluci, a koji imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod, bez obzira u kojem su rodu navedeni.

Općim odredbama je također određeno da se sredstva za stipendije osiguravaju u Proračunu Grada, u okviru programskih aktivnosti Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo dok je pojam darovitosti definiran kao sklop osobina i ponašanja darovitog pojedinca koje mu omogućavaju postignuće natprosječnih rezultata u jednom ili više stručnih, znanstvenih i

umjetničkih područja. Dalje se određuje ovlast Gradonačelnika da svake školske/akademske godine utvrđuje broj stipendija koje će se dodijeliti te visinu mjesečnog iznosa stipendije kao i postotak koji je od ukupnog broja stipendija namijenjen za učeničke odnosno studentske stipendije.

II. Uvjeti i kriteriji za stjecanje prava na dodjelu stipendije

Člankom 4. Odluke utvrđeno je pravo na podnošenje zahtjeva za dodjelu stipendije redovitom učeniku 3. i 4. razreda srednje škole i redovitom studentu koji ispunjava slijedeće uvjete: da je državljanin Republike Hrvatske, da ima prebivalište na području grada Rijeke u neprekidnom trajanju od najmanje šest mjeseci, da nije stariji od 24 godine, te da je postigao propisani opći uspjeh u posljednje dvije godine svog obrazovanja.

Članak 5. pravo na podnošenje zahtjeva za dodjelu stipendije priječi učeniku i studentu koji se obrazuje uz rad, odnosno studentu koji pohađa poslijediplomski ili specijalistički studij.

Sukladno članku 6. Odluke, kriteriji za dobivanje stipendija utvrđeni su u posebnom privitku koji čini sastavni dio Odluke te je njima definiran način bodovanja pristupnika za dodjelu stipendije, a poradi rangiranja, svaki se pristupnik boduje prema uspjehu u obrazovanju, priznatim postignućima, te prema mišljenju profesora i stručne službe.

III. Postupak za dodjelu stipendija

Odredbama članaka 7. do 12. uređen je postupak dodjele stipendija koji obuhvaća raspisivanje natječaja za dodjelu stipendija, objavu i sadržaj natječaja, način prijave na natječaj, ovlasti i sastav Povjerenstva za stipendiranje darovitih učenika i studenata, postupak donošenja rang-lista stipendista kao i postupak podnošenja prigovora na odnosnu rang-listu.

Člankom 13. propisan je način sklapanja ugovora o stipendiranju.

Odredbama članka 14. propisano je da se sklapanjem ugovora o stipendiranju, učenik obvezuje da će uspješno završiti svoje srednjoškolsko obrazovanje sukladno zakonu koji odnosno uređuje, a student se obvezuje da će uspješno završiti cjelokupni sveučilišni ili stručni studij u roku od godine dana nakon svršetka studijske godine u kojoj je pohađao posljednji redoviti semestar. Pravo na primanje stipendije učeniku prestaje na kraju školske godine u kojoj je završio srednje obrazovanje, a studentu na kraju akademske godine u kojoj je pohađao posljednji redoviti semestar.

Članak 15. određuje koje sve uvjete korisnik stipendije mora zadovoljiti kako bi ostvario pravo nastavka primanja stipendije u okviru istog stupnja obrazovanja, a bez ponavljanja natječajnog postupka: učenik - uspješnim završetkom razreda i prijelazom u viši razred, s najmanje ostvarenim prosjekom ocjena 4,5 u prethodnom razredu, a student - uspješnim završetkom studijske godine i prijelazom u višu studijsku godinu odnosno upisom na višu razinu sveučilišnog ili stručnog studija, s najmanje ostvarenim prosjekom ocjena 4,0 i najmanje 55 ECTS bodova u prethodnoj godini studija, te oboje zadržavanjem prebivališta na području grada Rijeke.

IV. Prava i obveze korisnika stipendije

Članak 16. Odluke uređuje isplatu stipendije korisniku dok članak 17. priječi učeniku odnosno studentu da u vrijeme sklapanja ugovora o stipendiranju ili za vrijeme njegova trajanja prima neku drugu stipendiju te postupak i posljedice ukoliko se utvrdi suprotno.

Članak 18. Odluke određuje u kojim se slučajevima korisniku stipendije obustavlja daljnja isplata stipendije te u kojim je sve slučajevima korisnik dužan izvršiti povrat primljene stipendije. Tako se učeniku koji ostvari prosjek ocjena manji od 3,5, odnosno studentu koji ostvari prosjek ocjena manji od 3,0 i manje od 55 ECTS bodova, obustavlja daljnja isplata stipendije i dužan je vratiti iznos u visini od 50% primljenog iznosa stipendije u toj školskoj/akademskej godini. Korisniku stipendije koji ne završi uspješno razred/studijsku godinu odnosno cjelokupni sveučilišni ili stručni studij u roku propisanom Odlukom ili pak prekine svoje obrazovanje, obustavlja se daljnja isplata stipendije i dužan je vratiti cjelokupan iznos stipendije primljene u toj školskoj/akademskej godini. Učenik koji ostvari prosjek ocjena od 3,5 do 4,49 odnosno student koji ostvari prosjek ocjena od 3,0 do 3,99 i 55 ECTS bodova, gubi pravo na nastavak primanja stipendije ali bez obaveze povrata primljenih iznosa stipendije.

Člankom 19. reguliraju se slučajevi nastupa kod korisnika stipendije određenih okolnosti kao što je primjerice teška bolest ili nesretni slučaj korisnika stipendije, a zbog kojih on ne može ispunjavati svoje ugovorne obveze. U tom se slučaju korisnik stipendije, radi daljnjeg reguliranja statusa korisnika stipendije, dužan u roku 30 dana od dana nastupa tih okolnosti pisanim putem obratiti Gradonačelniku uz dostavu dokumentacije kojom dokazuje nastup odnosnih okolnosti.

Članak 20. propisuje obavezu Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo da vodi očevidnik korisnika stipendija.

V. Prijelazne i završne odredbe

Prijelaznim i završnim odredbama propisano je da danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 40/09 i 27/12), a korisnik stipendije koji s Gradom već ima sklopljen ugovor o stipendiranju, ima pravo nastavka primanja stipendije bez ponavljanja natječajnog postupka sukladno odredbama odnosne Odluke.

Zaključno je člankom 23. propisano da nova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Grada Rijeke".

Zakonom o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" broj 25/13) propisana je obveza jedinica lokalne samouprave da u svrhu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću javno objave na internetskim stranicama i na lako pretraživ način nacrt općih akata kojima se uređuju pitanja od značenja za život lokalne zajednice. Ocjenjujući sadržaj ovog akta takvim, Gradonačelnik ga je uvrstio u Plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću za 2015. godinu. Nacrt akta objavit će se na www.rijeka.hr radi provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u trajanju od 30 dana.

Svrha savjetovanja je dobivanje povratnih informacija od zainteresirane javnosti u svezi predložene Odluke o stipendiranju darovitih učenika srednjih škola i studenata.